

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Hotelová akadémia Prešov
4. Názov projektu	Zvyšovanie kvality odborného vzdelávania a prípravy v Hotelovej akadémii Prešov na základe potrieb trhu práce
5. Kód projektu ITMS2014+	312011ABR5
6. Názov pedagogického klubu	Klub anglického jazyka
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Lucia Rudá
8. Školský polrok	September 2022 – Január 2023
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	http://www.hapresov.edu.sk/stranka/projekt-zvysovanie-kvality-odborneho-vzdelavania-a-pripravy/

10.

Úvod:

Stručná anotácia

Klub anglického jazyka sa stretával dva krát mesačne v rozsahu 3 hodín na jedno sedenie. Všetky stretnutia prebehli prezenčnou formou v priestoroch školy Hotelovej akadémie, Prešov. Celkovo sa uskutočnilo 10 stretnutí, na ktorých sa prediskutovali rôzne témy v súlade s plánom práce a pracovných činností nášho pedagogického klubu. V klube bolo 7 aktívnych členov. Dvaja členovia odišli z klubu z dôvodu ukončenia pracovného pomeru. Témy, ktoré sa rozoberajú sú zamerané na všeobecné didakticko-metodické problémy, ale aj konkrétne aspekty vo vyučovaní anglického jazyka, prípadne všeobecne cudzích jazykov. Niektoré riešené problémy je možné využiť aj v medzipredmetových vzťahoch. Stretnutia prebiehajú v slovenskom jazyku. Výnimkou je prezentácia odborných pedagogických materiálov a zdrojov informácií, ktoré sú v anglickom jazyku. Pracovné činnosti, ktoré sme realizovali, chronologicky sledujú činnosti, ktoré je potrebné vykonávať v priebehu školského roka a sú aktualizované na aktuálne práve prebiehajúce potreby vzdelávania.

Kľúčové slová

Školský vzdelávací program - ŠVP, učebné osnovy - UO, tematický výchovno-vzdelávací plán - TVVP, predmetová komisia cudzích jazykov – PKCJ, integrácia, vývinové poruchy učenia, individuálny výchovno-vzdelávací plán, mind map, brainstorming, questionstorming, kooperatívne metódy, aktívne písanie, medzipredmetové vzťahy, CLIL, prepájanie predmetov, metodika, dynamika v triede, jazykové kompetencie, opakovanie vedomostí, prepájanie vedomostí, kladenie otázok, životné zručnosti, argumentácia, odlišné pohľady a názory, otázky, životné zručnosti, diskusia, čitateľská gramotnosť, čítanie a posluch s porozumením, úloha, text, autentickosť, komunikácia, audionahrávka, technika čítania, školská knižnica, jazykový prejav, čítanie, text, čitateľská gramotnosť, čitateľská schopnosť, čitateľská zručnosť, porozumenie textu, inovácia vzdelávania, vyučovanie, aktivizujúce metódy, aktivizácia žiakov, kompetencie žiaka, čítanie s porozumením, súvislý text, nesúvislý text.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Klub anglického jazyka v období september 2022 – január 2023 bol zameraný v prvej fáze na aktualizácia TVVP a učebných osnov v predmete anglický jazyk podľa požiadaviek ŠVP a podľa aktualizovaných zistení a analýz vykonaných v minulom školskom roku. Na ďalšom stretnutí sme sa venovali definovaniu problémov pri výučbe integrovaných žiakov a metodike tvorby TVVP pre integrovaných žiakov. Ďalej sme sa zaoberali výmenou skúseností v oblasti medzipredmetových vzťahov, keďže na hodinách prepájame cudzí jazyk so skupinou odborných technologických a ekonomických predmetov. Zaoberali sme sa výmenou skúseností s využitím didaktických postupov a metód orientovaných na rozvoj kľúčových jazykových kompetencií u žiakov.

Ďalší blok stretnutí bol zameraný na podporu rozvoja kritického myslenia a čitateľskej gramotnosti. Zaoberali sme sa metodikou tvorby aktivít vhodných na rozvoj kritického myslenia a metodikou tvorby úloh na rozvoj čitateľskej gramotnosti, čítania a počúvania s porozumením. Následne sme v diskusii analyzovali navrhované aktivity na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Zamerali sme sa na dôležitosť využívania rôznych zdrojov autentických textov - práca s literatúrou a časopismi. Následne sme sa pokúsili vyhodnotiť a upraviť navrhované aktivity na rozvoj čitateľskej gramotnosti.

Stretnutia klubu boli vždy zamerané na inováčne metódy a metodiku tvorby úloh a aktivít, tak aby podporili rozvoj všetkých kľúčových jazykových zručností - rozvoj slovnej zásoby a používanie jazyka / gramatiky. Dôležitým zámerom klubu bolo vyskúšať, spracovať a aplikovať viaceré metódy pre výučbu predmetu Anglický jazyk, skúmať a analyzovať prínos jednotlivých metód vhodných pre zefektívnenie vyučovacieho procesu a vytvorenie databázy zdrojov printových alebo audiovizuálnych metodologických materiálov v digitálnej školskej knižnici EduPage. Žiakom, tak chceme dopomôcť

k rýchlejšiemu osvojeniu si vedomostí, podporiť ich pojmový aparát, zlepšiť jazykové kompetencie, praktické zručnosti pri práci s počítačovou technikou a digitálnymi technológiami.

Na poslednom stretnutí sme podrobne zanalyzovali a vyhodnotili jednotlivé stretnutia v priebehu trvania celého projektu. Získané a praxou overené skúsenosti chceme v rámci profesionálneho rozvoja ďalej rozvíjať a implementovať ich v predmete Anglický jazyk, ale aj poskytnúť know how pre kolegov vyučujúcich iné cudzie jazyky, ktorí uvádzajú nedostatočné alebo značne limitované zdroje informácií pre ich profesionálny rozvoj.

Jadro:

Popis témy/problém

Náplň klubu spočívala vo výmene skúseností a aplikácii rôznych metód vzdelávania a foriem práce s využívaním didaktických postupov a metód orientovaných na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov, t.j. činnostne zameraný prístup k vyučovaniu a učeniu sa cudzích jazykov.

V období od septembra 2022 – januára 2023 sme si vymieňali skúsenosti a vypracovali podporný metodologický materiál v nasledujúcich témach:

- Oboznámili sme sa s aktuálnymi požiadavkami ŠVP a cieľovými požiadavkami na maturantov a podľa nich pripravili rozbor UO pre jednotlivé predmety PK cudzích jazykov. Prispôbili sme TVVP aktuálnym požiadavkám - napr. počet týždňov s ohľadom na súvislú prax žiakov a prázdniny. Zároveň sme pripravili TVVP - prechod na novú učebnici Highly Recommended 2 (vyšší level Intermediate B1-B2 - kurz anglického jazyka pre hotel a catering priemysel). Upravili sme učebné zdroje v učebných osnovách a ŠkVP. Urobili sme analýzu UO a TVVP pre jednotlivé predmety, ktoré patria do PKCJ a to prvých jazykov - 1AJ, druhých jazykov - 2NJ, 2RJ, 2FJ a komunikácii v anglickom jazyku – ANK, vyjadrili svoje poznatky a pripomienky ako aj nápady na zlepšenie, resp. úpravu jednotlivých tém a častí, vychádzajúc zo svojich osobných skúseností. Diskutovali sme o tom, ako vhodne začleniť zistené informácie do prípravy TVVP špecificky pre potreby v konkrétnych ročníkoch. Pripravili sme aktivity do nového školského roku ako napr. zapojenie žiakov do olympiád a jazykových súťaží, príprava na maturitné skúšky, exkurzie a iné mimoškolské aktivity, atď.
- Venovali sme sa téme, ktorá je aj v súčasnej dobe aktuálna – problematika výučby integrovaných žiakov. Nevyhnutnou podmienkou je rešpektovanie ich výchovno-vzdelávacích potrieb a ich individuálneho tempa vzdelávania. Poruchy učenia sú v dnešnej dobe jednou z najčastejších príčin znevýhodnenia, ktorý zaradí žiaka do kategórie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Je vhodné využívať alternatívne študijné prostriedky a metódy, formy

práce, aby aj títo žiaci dostali možnosť byť vo vzdelávacom procese úspešní. čo však neznamená znížiť nároky. Všetci učitelia by mali poznať prejavy vývinových porúch učenia, mali by byť oboznámení s menami žiakov s VPU (samozrejme, pri zachovaní zásad GDPR), triedni učitelia by mali zvoliť vhodné umiestnenie integrovaných žiakov v triede vzhľadom na zdravotné znevýhodnenie, väčšinou v prvých laviciach so spolužiakmi, ktorí sú ochotní poskytnúť im pomoc. Odporúčame štúdium tejto literatúry - Mgr. Martina Pavlendová: Inovatívne formy a metódy práce so žiakmi s vývinovými poruchami učenia, Kompenzačné a špeciálne učebné pomôcky pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, interný metodický materiál ŠŠI, Metodické pokyny k výchove a vzdelávaniu žiakov s vývinovými poruchami učenia v základných a stredných školách č. CD-2004-12003/23597-1:095. Učitelia cudzích jazykov by mali pri testovaní týchto žiakov využívať testy, ktoré sú prispôsobené pre žiakov s VPU (tzv. dyslexia-friendly testy), mali by byť vytlačené podľa zásad tvorenia testov pre žiakov s VPU: písmo Arial, veľkosť písma 14, riadkovanie 1,5, zvýrazniť podstatu úlohy podčiarknutím, výrazne oddeliť otázky, umožniť zápis priamo do testu. Pri práci s novou slovnou zásobou sa podľa učiteľov cudzích jazykov najviac osvedčila tzv. pamäťová mapa (mind map). Pomocou nej žiaci s dyslexiou dokážu súvisle rozprávať na danú tému, táto metóda je účinná hlavne pri príprave na ústnu časť maturitnej skúšky. Všetci kolegovia používajú aj metódu brainstormingu, ktorá pomáha prekonať sociálne a psychické bariéry, ktoré blokujú vznik nových, netradičných, originálnych nápadov. Obdobou brainstormingu je aj tzv. questionstorming, ale v tomto prípade nie je cieľom podať čo najviac návrhov na riešenie určitého problému, ale produkovať čo najviac otázok o nejakom objekte. Takisto aj kooperatívne metódy pomáhajú žiakom s VPU rozvíjať schopnosť pozeráť sa na problém očami druhých, brať do úvahy iné názory, rozlišovať problémy, ktoré môžeme vyriešiť samostatne a ktoré vyžadujú spoluprácu. Niektorým učiteľom sa pri opakovaní učiva osvedčil kvíz, pri ktorom otázky nemusia pripravovať len učiteľ, môžu si ich pripraviť aj dvojice žiakov, so žiakom s VPU vždy spolupracuje aj ďalší spolužiak. Prostredníctvom kooperatívneho vyučovania sa učia všetci žiaci spolupracovať, komunikovať a vzájomne sa hodnotiť. Metódou, ktorá je vhodná aj pre žiakov s dyslexiou príp. dysgrafiou, je tzv. aktívne písanie. Táto metóda prispieva k zlepšeniu zručnosti žiakov v písaní. Na aktivovanie tejto činnosti a na vnášanie tvorivých prvkov do nej môže žiak s VPU využívať aj kratšie formy ako napr. otázky na televízny/rozhlasový rozhovor so známou osobnosťou, krátke listy, odkazy, denník z praxe, krátke formy poézie a pod. Na hodinách cudzích jazykov by učitelia mali vytvárať špecifické podmienky pre vzdelávanie a uspokojovanie aj špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb. Vyučujúci vypracuje Úpravu učebných osnov daného predmetu ako súčasť individuálneho vzdelávacieho plánu. Ide o úpravu obsahu vzdelávania žiaka, nejde o redukciu učiva. učiteľ prihliada na špecifiká vyplývajúce zo zdravotného znevýhodnenia žiaka, pri úprave postupuje podľa odporúčaní špeciálneho pedagóga.

● V oblasti medzipredmetových vzťahov sme si vymieňali vlastné skúsenosti. Konštatovali sme, že cudzí jazyk je nutné učiť pre zmysluplné účely, nie na neskoršie použitie. Preto sú medzipredmetové vzťahy vo výučbe anglického jazyka veľmi dôležité. Cudzí jazyk, ak ho chceme učiť pre reálne využívanie v praxi, nie je možné vyučovať bez prepojenia s inými predmetmi. Objasnili sme si metódu CLIL (Content and Language Integrated Learning), ktorú, či už vedome alebo nevedome, využíva väčšina učiteľov anglického jazyka na strednej škole. Podľa základnej charakteristiky sú CLIL učiteľmi všetci, ktorí do výučby zaraďujú medzipredmetové vzťahy ako aj učitelia iných predmetov, ktorí vyučujú časť alebo celý tento predmet v cudzom jazyku. Predmety, ktorých obsah zapájame do výučby AJ vidieť aj v cieľových požiadavkách na vedomosti a zručnosti maturantov z anglického jazyka. Pri príprave študentov na maturitné skúšky prepájame angličtinu najmä s geografiou a históriou (pri témach ako Slovensko alebo Anglicky hovoriace krajiny), administratívou a korešpondenciou (písanie životopisu, motivačného listu a pod.), ekológiou (Človek a prostredie, ochrana životného prostredia), ale aj literatúrou, občianskou výchovou, etikou a pod. Na hotelovej akadémii sa žiaci navyše vzdelávajú v oblasti hotelierstva a cestovného ruchu. Pri preberaní týchto tém využívame knihu *Highly recommended* a pracovný zošit *Kitchen*. Žiaci sa učia komunikovať v role zákazníka, recepčného, obsluhujúceho, či bežného študenta, ktorý má rád oblasť gastronómie. Študenti si následne môžu odbornú angličtinu precvičiť pri interaktívnych hodinách, keď ich učitelia zavedú do školskej kuchyne, alebo reštaurácie *Floriánka*. Vybraní žiaci majú zároveň jedinečnú príležitosť rozvíjať znalosti cudzích jazykov na zahraničnej praxi.

● Ďalšiu tému, ktorej sme sa venovali bola zameraná na Komunikačné jazykové kompetencie - sú to tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa cudzím jazykom hovorí. Medzi kľúčové jazykové kompetencie u žiakov zaraďujeme: jazykové kompetencie, kompetencie na čítanie a počúvanie s porozumením. Učiaci sa má osvojené jazykové kompetencie a ďalej si ich rozvíja tak, aby dokázal používať / dokázal porozumieť:

x slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),

x morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia),

x slovotvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),

x zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

x v takom rozsahu, aby sa dohodovoril a vedel vyjadriť s použitím osvojenej slovnej zásoby na vymedzené témy týkajúce sa bežného života, aj keď jeho obmedzená slovná zásoba

mu príležitostne spôsobuje ťažkosti s formuláciou jeho výpovede, pritom používa opisné jazykové prostriedky,

- x v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky či problémy so značnou dávkou precíznosti a vyjadriť myšlienky, ktoré sa týkajú aj abstraktných tém, ktoré sú uvedené v učebných osnovách.
- x prejavu ako celku, téme a hlavnej myšlienke,
- x špecifické informácie a dokázal zachytiť logickú štruktúru textu, vedel rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovoriacich,
- x jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku,
- x autentické dialógy na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview,
- x prejavy naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh,
- x podstatné informácie v jednoduchých prednáškach, referátoch, diskusiách, ak mu je tematika známa, a ak sú prednesené v primeranom hovorovom tempe reči a v štandardnom jazyku,
- x základné informácie z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči.
- x získať informácie z jednoduchších textov,
- x po príprave čítať plynulo a nahlas texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam učiacich sa,
- x vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou,
- x chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov,
- x odhadnúť význam neznámych slov v náročnejšom texte a pružne meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania,
- x rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, telegramu, e-mailu,
- x čítať a porozumieť rôzne texty informatívneho charakteru,
- x rozumieť jednoduchým textom z masovokomunikačných prostriedkov, v ktorých vie pochopiť hlavnú myšlienku,
- x porozumieť obsahu jednoduchšieho autentického textu.

- V téme zameranej na metodiku tvorby úloh zameraných na rozvoj kritického myslenia sme sa venovali tomu, čo je kritické myslenie. Sústredili sme sa nato, že to nie je vedomosť, ktorú by sme sa naučili naspamäť. Podobne ako iné zručnosti sa dá osvojiť, rozvíjať a človek sa v nej môže zlepšovať. So žiakmi sa nevyhýbajme ťažkým a kontroverzným témam. Naši žiaci sa nimi

zaoberať budú a ak neprejavíme účasť my, necháme tak všetok priestor na vplyv niekomu inému. Venovali sme sa 4 etapám vývoja kritického myslenia: reflexívne hodnotenie, kritériálne hodnotenie, zvažovanie váh kritérií, argumentácia.

- Medzi zručnosti utvárania kritického myslenia patria napr. :
    - schopnosť prepájať vedomosti,
    - schopnosť formulovať a klásť otázky,
    - schopnosť pozerat' sa na témy z dvoch strán.
  - Konkrétne aktivity, ktoré využívame na rozvoj kritického myslenia: kolo argumentov, kladenie otvorených otázok, pojmové mapy, brainstorming.
  - Odporúčame štúdium nasledujúcej publikácie Mgr. Jana Borovská Rozvoj čitateľskej gramotnosti inovatívnymi metódami.
  - Zaoberali sme sa v diskusii výmenou skúseností z oblasti tvorby a aktivít zameraných na rozvoj čitateľskej gramotnosti, čítania a počúvania s porozumením / Reading & Listening with Comprehension/
  - V rámci posluchovej aktivít by žiak mal byť schopný identifikovať a rozlišovať znenie nahrávky, zároveň akceptovať rôzne tempo, rytmus, akcent či dialekt daného textu a následne spracovať, pochopiť a správne interpretovať. Samozrejme, pri výbere jednotlivých nahrávok a aktivít bolo potrebné zohľadniť jazykovú úroveň žiakov a obsahovú stránku prispôbiť tematickým plánom v danom ročníku.
  - Čo sa týka čítania s porozumením, boli prezentované rôzne formy práce s textom, napr.:
    - Skimming – s cieľom zistiť podstatu textu/hlavnú myšlienku/
    - Scanning – nevšimáť si detaily a byť schopný sumarizovať vlastnými slovami
    - Intenzívne čítanie – podrobné čítanie s cieľom získať všeobecné porozumenie/ preferovať krátke texty/
    - Search reading/Výskumné čítanie/ - s cieľom vyhľadať kľúčové slová a frázy, žiaci si môžu robiť poznámky
    - Čítanie nahlas – s cieľom nácviku správnej výslovnosti a jazykového prejavu s dôrazom na prízvuk, pauzy, tempo, intonáciu.
  - Ďalšie metódy práce s textom sú:
    - Informačné čítanie – s cieľom zoznámiť sa s textom /nápisy, atď/
    - Kurzorické čítanie – rýchly spôsob prečítania textu/ je vhodné označiť postatné veci – v digitálnom dokumente napr. inou farbou
    - Selektívne čítanie - využívame pri hľadaní konkrétnych informácií v texte
    - Kombinované čítanie – je kombináciou predchádzajúcich metód a najčastejšie používané
- Ďalšou vhodnou aktivitou je napr. aj brainstorming, motivačný rozhovor a vyhľadávanie kľúčových slov.

- Po prečítaní textu je potrebné overiť jeho porozumenie s využitím otázok a úloh. Efektívnou metódou je tvorenie otázok samotnými žiakmi, aby viedli diskusiu k danej téme. Tradičné formy na rozvoj čitateľskej gramotnosti sú čítanie s porozumením, tvorba otázok k textu, dramatizácia textu, prezentácie aj v elektronickej podobe, ale aj aktivity v rámci školského časopisu alebo školskej knižnice.
- Aktivizujúce vyučovacie metódy pomáhajú zdokonaľovať čitateľskú gramotnosť žiakov. Zlepšujú úroveň čítania, porozumenia textu, rozvíjajú čitateľské schopnosti, zručnosti, samostatnosť a tvorivosť žiakov pri práci s textom.
- Čitateľská gramotnosť je východiskovou kompetenciou pre všetky procesy vzdelávania každého jedinca. Má vplyv nielen na pochopenie prečítaného, ale aj na spôsob vyhľadávania informácií, výbere ich zdrojov, hodnotení, či použítí, ako aj v podávaní vlastných poznatkov. Na základe toho, čo vyžaduje čitateľská gramotnosť, nejde nespomenúť proces porozumenia textu.
- K lepšiemu porozumeniu textu u žiakov môže dôjsť dvoma spôsobmi:

a) zlepšovať proces porozumenia textu u žiakov tak, aby sa naučili klásť si cieľ porozumieť text a nacvičovať u nich postupy uplatňujúce efektívne porozumenie textu;

b) používať také pedagogické texty, ktoré pomáhajú porozumeniu textu svojimi vlastnosťami a postupne rastúcou obtiažnosťou rozvíjajú a zlepšujú textové kompetencie žiakov.

Vyučovacie metódy sa rozdeľujú podľa viacerých hľadísk:

– podľa tematického zaradenia do kategórií sa aktivizačné metódy delia na: hry, situačné metódy, diskusné metódy, inscenačné metódy, problémové úlohy, zvláštne metódy.

– podľa cieľa a účelu využitia na hodine: úvodná motivácia žiakov, odreagovanie žiakov (ak klesá pozornosť), diagnostika, výklad (oživenie výkladu), opakovanie prebratého učiva.

– slovné metódy: monologické (vysvetľovanie, výklad...), dialogické (rozhovor, dialóg, diskusia...), písomné práce (slohové práce, kompozície, písomné práce...), práca s knihou, učebnicou, časopisom (situačné metódy, práca s textom...).

– názorno-demonštračné metódy: pozorovanie predmetov, javov, predvádzanie modelov, pokusov, predmetov, demonštrácia statických obrazov, statická a dynamická projekcia.

– praktické metódy: nácvik pohybových a pracovných schopností, žiacke laborovanie, pracovné činnosti v školských dielnach, na školskom pozemku, grafické a výtvarné činnosti.

– metódy z hľadiska aktivity a samostatnosti žiakov: metódy oznamovacie, metódy samostatnej práce žiakov, metódy bádateľské, problémové, výskumné.

– charakteristika metód z hľadiska myšlienkových operácií: porovnávací postup, indukčný postup, dedukčný postup, analyticko-syntetický postup.

- Text, s ktorým žiaci pracujú môže byť z rôznych zdrojov, napr. učebnice, školské knihy, pracovné zošity, slovníky, encyklopédie, časopisy, prípadne je práca s textom súčasťou práce s počítačom či internetom. Podľa didaktickej funkcie sa učebnice delia na: vlastné učebnice

(výklad učiva, poučky, námety na samostatnú prácu a pod.), cvičebnice (sústava úloh a cvičení), čítanky (cvičebnice čítania - v nižších ročníkoch, neskôr čítanky s umeleckými textami) a osobitné druhy školských kníh.

- Učebný štýl žiaka sa mení a vyvíja na základe jeho osobnostných vlastností ako aj jeho prístupu k vyučovaciemu procesu. Preto je potrebné vytvárať a používať také vyučovacie metódy, ktoré žiakovi umožnia učiť sa čo najlepšie, najľahšie a čo najviac. Zvoliť vhodné učebné aktivity v závislosti od učebných štýlov je pre aktívne vyučovanie veľmi dôležité, pretože môžu učenie žiaka buď posúvať dopredu, alebo brzdiť jeho vzdelávanie.
- Insert Ide o prepracovaný variant práce s textom. Pomocou metódy INSERT sa zaznamenávajú hlavné myšlienky a jedná sa o značkovanie textu, v ktorom si žiaci označujú informácie podľa presne zadaných znakov:
  - √ - známe myšlienky
  - + - nové informácie získané z textu
  - - - myšlienky, s ktorými nesúhlasí
  - ? – údaje, ktorým nerozumie, prípadne sa chce dozvedieť viac.
- Brainstorming (búrka mozgov) Brainstorming je jednoduchá skupinová vyučovacia metóda nenáročná na čas, prípravu, realizáciu i pomôcky a stredne náročná na vedenie žiakov, spracovanie a využitie výsledkov práce. Jej princíp spočíva v tom, že žiaci vyjadrujú svoje názory na zadanú tému. Pomáha rozvíjať slovnú zásobu, kompetencie k riešeniu problémov (sústredenosť na tému, návrhy riešenia), komunikačné kompetencie (výstižné vyjadrovanie, aktívne počúvanie, rešpektovanie pravidiel v skupine) i osobnostné a sociálne kompetencie (zvyšovanie sebavedomia, zlepšovanie klímy v triede). Je vhodná na ktorúkoľvek časť vyučovacej hodiny. Skupinu tvorí celá trieda, učiteľ zvolí spomedzi žiakov iba zapisovateľa, prípadne i pozorovateľa.
- Mentálne mapovanie (pavučina, myšlienkové mapy) Táto metóda je použiteľná na skupinovú kooperáciu a zameriava sa na grafické znázornenie myšlienok a pojmov vo vzájomných súvislostiach. Myšlienkovú mapu môže vytvárať celá trieda kolektívne, ale aj v skupine či individuálne. Je jedinou metódou, ktorá sa dá použiť v ktoromkoľvek predmete na všetkých stupňoch vzdelávania.
- Aktívne tvorivé písanie Je to metóda, v ktorej ide o netradičnú písomnú produkciu textu, ktorý je konštruktívne nový, nekonvenčný, ale originálny. Stimuluje sa rôznymi technikami a metódami podporujúcimi tvorivé a samostatné myslenie. Tvorivé písanie pomáha prispieť k zvýšeniu kompetencie komunikovať – vybrali sme niekoľko metód, s ktorými sa dá na hodine pracovať.

- Čitateľskú gramotnosť, schopnosť nie len čítať, ale aj porozumieť rôznym typom súvislých a nesúvislých textov, možno v dnešnej informačnej dobe považovať za nevyhnutnú kompetenciu vzdelaného človeka.
- V pedagogickej praxi členov klubu sa najviac osvedčilo rozdelenie súvislého textu medzi niekoľko skupín žiakov, kde môžu žiaci po prečítaní textu medzi sebou diskutovať a porovnať, ako textu porozumeli iní, čo ich môže motivovať k pozornejšiemu čítaniu a analýze textu. V nasledujúcej fáze žiaci text reprodukovujú a vysvetľujú ostatným skupinám, čo môže znovu pôsobiť motivačne, keďže je na to potrebné textu dobre porozumieť. Samozrejmou je výber vhodných textov, ktoré môžu žiakov zaujať, a ktoré ich neodradia svojou zložitou a komplexnou. Nesúvislé texty sú pre žiakov jednoduchšie, keďže sa s nimi stretávajú vo svojom živote oveľa častejšie, stále však predstavujú pre niektorých žiakov problém. Preto je potrebné pripravené aktivity priebežne analyzovať a prispôbovať úrovni žiakov. Rovnako dôležitý je aj výber žiakov do skupín, aby žiaci mohli úspešne spolupracovať pri práci s textom. Na začiatku aktivity je vhodné v rámci diskusie implementovať brainstorming, alebo iné metódy na predstavenie textu, v priebehu a na konci zase pojmové mapovanie, ktoré dokáže pomôcť hlavne žiakom, ktorí majú problém text porozumieť. Pri týchto aktivitách môže motivačne pôsobiť využitie rôznych softwarov a webstránok (Q&A, mindmaps, wordclouds, ap.).
- Pri rozvoji čitateľskej gramotnosti treba texty podľa možností prispôbiť záujmom žiakov, a používať aktivity a metódy, ktoré žiakov motivujú k lepšiemu sústredeniu sa pri čítaní. Rovnako je dôležité rešpektovať individuálne tempo a úroveň čitateľskej gramotnosti jednotlivých žiakov. Keďže sa žiaci len ťažko dokážu dlho sústrediť na čítanie textu, je lepšie ho rozdeliť na časti, a následnou diskusiou v skupine a inými aktivitami rozvíjať aj mäkké zručnosti. Čitateľská gramotnosť je samozrejme v dnešnej dobe stále veľmi dôležitá.

Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

Obsah stretnutí klubu bola zameraná na výmenu skúseností ústnou formou a následnou aplikáciou nových metód vzdelávania a foriem práce s využívaním didaktických postupov a metód orientovaných na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov, t.j. činnostne zameraný prístup k vyučovaniu a učení sa cudzích jazykov.

Budeme aj naďalej viesť žiaka k tomu, aby bol schopný interpretovať a zhodnotiť nadobudnuté vedomosti, formulovať hypotézy, spolupracovať pri riešení problémov, reagovať na neočakávané situácie. Podporíme u žiakov rozvoj kritického myslenia a zlepšíme úroveň čitateľskej gramotnosti. Progres budeme postupne sledovať a pravidelne hodnotiť na zasadnutiach predmetovej komisie.

Do budúcnosti odporúčame stanoviť si, čo najjasnejšie vzdelávacie ciele, rozvíjať schopnosť učiť sa u žiakov, nestrácať motiváciu, podporiť sebahodnotenie a autonómiu učiaceho sa. Úlohou nášho klubu je aplikovanie inovatívnych metód do vzdelávacieho programu našej školy v oblasti Jazyk a komunikácia a v oblasti Človek a spoločnosť, v rámci medzi predmetových vzťahov (využívanie IKT a digitálnych technológií a rôznych softvérových aplikácií vo výučbe a učení cudzieho jazyka a rozvoj jazykových a IKT zručností naraz) a to konkrétne do vyučovacích predmetov anglický jazyk a konverzácia v anglickom jazyku.

Naďalej odporúčame dopĺňať databázu metodických materiálov. Predpokladom pre ďalší profesionálny obsah a zameranie stretnutí klubu a prínos ich výsledkov práce je absolvovanie rôznych vzdelávaní/školení, ktoré riešia aktuálne problémy.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Lucia Rudá
12. Dátum	07.02.2023
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	MVDr. Jozef Šenko
15. Dátum	07.02.2023
16. Podpis	